

Belterületek, ruderális területek: A parlagfű a bolygatott talajon, növényekkel nem vagy csak részben borított területeken szaporodik fel. Különösen nagy tömegben jelenik meg mezőgazdasági művelés felhagyását követő években.

A települések belterületein, a hosszan elnyúló építkezések környékén, útszéleken, árokpartokon **mechanikai úton** - talajműveléssel, kapálással, gyomlálással, **kaszással**, **talajtakarással**, intenzívebben művelhető területeken **fűvesítéssel** gátolhatjuk meg virágzását, magérelését, és ezzel további szaporodását.

Mechanikai védekezés

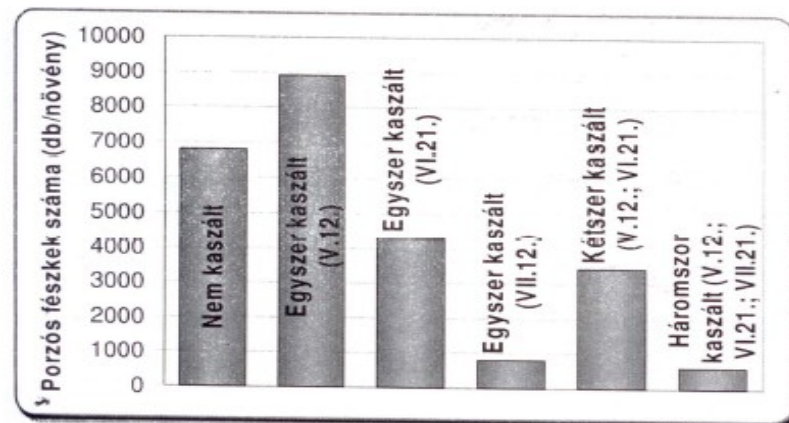
A mechanikai gyomirtás a leginkább környezetkímélő eljárás a parlagfű elleni védekezésben. Nagyobb összefüggő területen évi két-háromszori **gépi talajműveléssel** -pl. tárcsázással - nemcsak a parlagfűvet, hanem az ott csírázó egyéb gyomnövények felszaporodását is meggátolhatjuk.

Kisebb területen, parkok virágágyainak ápolásában a **kézi gyomlálással** tudjuk eltávolítani az ott növő parlagfűvet. Rendkívül fontos a munka időpontjának megválasztása. A virágzás megkezdése előtt kell a munkát elvégezni, mivel megkésve, virágzaskor végezve a virággal való érintkezés kiválthatja az allergiás tüneteket. A bőrallergia elkerülése érdekében minden esetben védőkesztyű használatát javasoljuk

Kapálással is hatékonyan tudjuk irtani, bár területteljesítménye alacsony. A gyökérnyaki részt elvágva nem képes újrahajtani, elpusztul.

Kaszálással, jóval nagyobb területen tudjuk megoldani a parlagfűmentesítést. A talaj felszíne felett néhány centiméterre levágva azonban a legtöbb esetben képes újrahajtani ezért csak évi két-háromszori kaszással tudjuk megakadályozni virágzását, magérelését. Nagyon fontos a kaszálás időpontjának megválasztása. A virágbimbók megjelenése előtt 1-2 héttel elvégzett kaszálás a legeredményesebb. Ekkor a legérzékenyebb a növény a sérülésekre, de így is előfordulhat, hogy egyes tövek oldalhajtásokat növesztenek. Ezek azonban fejletlenek maradnak és egy következő kaszálás után elpusztulnak.

Béres Imre vizsgálatai szerint a kaszálás ideje és a kaszálások száma jelentősen befolyásolja a parlagfű növekedését és a porzós virágok számát (lásd 1. sz. ábra).

1. ábra. A kaszálások idejének és gyakoriságának hatása parlagfű porzós virágzatának számára.

Mint az ábrából is látható a korai, május eleji kaszálást követően az erős oldalágfejlődés következtében jelentősen megnőtt a parlagfű zöldtömege és ezzel együtt a porzós fészkek száma is. A virágzás előtti kaszálás volt a legeredményesebb, közel 90 %-al kevesebb volt a porzós fészkek száma, mint a nem kaszált növényeké. Ez a vizsgálat is bizonyítja, hogy a kaszálás időpontjának megválasztása rendkívül fontos a parlagfű virágzásának megakadályozásában és a legeredményesebb a virágzás előtt elvégzett kaszálás.

Talajtakarással főleg kertészeti ültetvényekben - gyepesített szőlőben, gyümölcsösben vehető számításban a sorok mulcs réteggel való takarása. A sorközök kaszálásakor a lekaszált fűtömeget 5-6 cm-es rétegben a sorokra juttatva megakadályozza a parlagfű kifejlődését. Parkokban, dísznövény ágyásokban ugyanilyen vastagságú faapríték is hasonló jó eredménnyel használható.

Fűvesítés elsősorban az intenzívebben művelhető területen - kertekben, parkokban vehető számításban. Egy jól beállt és megfelelően gondozott gyepterületen a parlagfű nem tud tért nyerni és szaporodni.

Vegyszeres védekezés

A települések belterületén, kertekben, nagyobb területek parlagfű mentesítésére a gyomirtó szeres védekezés szinte az egyedüli megoldás. Erre a célra azok a készítmények vehetők számításba, melyek szabadforgalmúak, bárki számára megvásárolhatók valamint közterületeken is felhasználhatók.

A fenti területeken javasolt a Casoron G használata. (III. forgalmi kategóriájú). Granulátum formulációjú, a vásárolt dobozzal jól kiszórható. A hatásához csapadék szükséges ezért kijuttatása őszelel vagy kora tavasszal történjen. Használata utaknál kövek mellett, temetőben és az engedélyezett kultúrákban (2 évnél idősebb almatermesűek, ribiszke, málna, szőlő, mezőgazdaságilag nem művelt területek) javasolt.

A **totális hatású** glifozát hatóanyagot tartalmazó szerek a parlagfű mellett minden zöld növényt elpusztítanak. Felhasználásuk nagy körültekintés igényel, kijuttatásuk során ügyelni arra, hogy a hasznos kultúrnövényekre ne kerüljenek. A hatóanyagot a zöld növényi részek veszik fel , felszívódnak a növénybe, a növények növekedését leállítják, majd a permetezés után 3-5 nap múlva sárgulni kezdenek és a levegő hőmérsékletétől függően 7-10 nap múlva elpusztulnak. A talajra került gyomirtó szer inaktívulódik, hatása a később kelő gyomnövényekre nem terjed ki, így azok ellen újabb kezelésre lehet szükség.

Glifozát hatóanyagú készítmények: Clinic 480 SL

- Dominator
- Dominator Zöld
- Fozát 480
- Glialka 480 Plus
- Glyphos
- Glyphogan 480 SL
- Kapazin
- Medallon Premium
- Roundup Bioaktív, Classic, Forte, Mega
- Total

A **szelektív** készítmények közül a parlagfű irtására a kultúrgep gyomirtására engedélyezett gyomirtó permetezőszerek vehetők számításba. Jelenleg az alábbi készítmények engedélyezettek: a Dicophar, a Gyom-Stop és a Keroland L és WG. Jellemzőjük, hogy az egyszerű fűféléket megkímélve a széles levelű kétszikű gyomokat irtják, köztük a parlagfűvet is. Legjobb hatás 10 C° feletti hőmérséklet esetén érhető el. Szélcsendes időben, kis nyomáson javasolt a kezelés elvégzése ügyelve arra, hogy kultúrnövényekre ne kerüljön permetlé. A kezelést követő 24 órában eső csapadék a készítmények hatását csökkentheti. A talajra került gyomirtó szerek jelentős tartamhatással nem rendelkeznek, így egy vegetációs időszakban többszöri kezelésre lehet szükség.

Mind a totális mind a szelektív készítményeket a parlagfű intenzív növekedési időszakában javasoljuk kipermetezni, amikor azok már jelentős levélfelülettel rendelkezik, de mindenképp a gyomnövény virágbimbóinak megjelenése előtt.

A parlagfű visszaszorítása ma már elsősorban nem gazdasági, hanem országos viszonylatban egészségügyi kérdés. Állandó odafigyeléssel, a nem művelt területeken mechanikai és vegyszeres védekezéssel meg lehet akadályozni a parlagfű virágzását, magérelését és további szaporodását, ezzel sok későbbi költséges védekezést takaríthatunk meg. Szántóföldjeinken a hatékony gyomirtási technológiák mellett nagyobb körültekintéssel kellene kezelnünk a táblaszélek gyomirtását és a tartók művelését.